

ЦЪРКОВНИТЕ ПРАЗНИЦИ

В християнският календар намират място най-важните събития, които Църквата чества.

От най-ранни християнски времена календарът включил отбелязването паметта на многобройните древнохристиянски мъченици. Чествала се датата на тяхната мъченическа смърт, наречена „духовно раждане“. Християните чествали този ден като се събирали на мястото, където бил убит или погребан съответният мъченик. По-късно в календара били включени и преподобните, светителите и изповедниците на вярата. През 363 г. Лаодикийският събор с 51-во правило забранил през Великия Пост да се чества паметта на мъченици, затова през V и VI век през месеците март и април в календара липсвали празници на мъченици.

Съществуват много различия между календарите на отделните поместни православни църкви по отношение празнуване празниците на един и същ светец. Това е така, защото всяка църква определя празничния ден на светеца според свои съображения, празнува различно събитие от неговия живот, а в някои случаи отбелязва деня на освещаване на храм, посветен на неговото име. В много случаи Църквата съвсем съзнателно поставя празнуването на свои големи празници именно в дните на по-значими езически празници. Пример за това е празникът Рождество Христово, поставен за честване именно в деня, когато езичниците празнували Празника на непобедимото слънце – 25 декември. През византийската епоха календарът се е обогатил още повече с нови празници посветени на построяването и освещаването на нови храмове, откриване на свети мощи, на чудотворни икони и т.н.

По-важните празници били събирани в т.нар. месецослов, поместван в края на богослужебните книги Апостол и Евангелие.

Празникът в православната традиция бил време за възпоменаване на събития и лица от свещената или църковната история, според Божията наредба за почивка (Бит. 2:2). През празничните дни не трябвало да се работи, като почивка била давана на слугите, робите и добитъка, според юдейската традиция. Според характера на празника, това били дни за веселие и духовна радост или дни за покаяние и пост.